

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор Комунальної установи
«Херсонський інклюзивно-ресурсний
центр № 2» Херсонської міської ради

Тетяна ЛЕВЧЕНКО
«31» грудня 2023 року

Аналіз роботи КУ «Херсонський
інклюзивно-ресурсний центр №2»
Херсонської міської ради
за 2023 рік

Після 24 лютого 2022 року фахівці КУ «Херсонський інклюзивно-ресурсний центр №2» Херсонської міської ради (далі - КУ «ХІРЦ № 2» ХМР) працюють в дистанційному форматі, не припиняючи роботу жодного дня.

Протягом червня-грудня 2023 року (до початку червня 2023 року єдина база АС ІРЦ по Херсонській області була закрита МОНУ) в КУ «ХІРЦ № 2» ХМР пройшли та отримали свої висновки про комплексну оцінку 77 дітей, в тому числі 17 дітей з інвалідністю. Із 77 дітей, дошкільного віку від 2 до 5 років – 40 (з них 1 дитина з інвалідністю), дітей шкільного віку від 6 до 18 років – 37 (з них 16 дітей з інвалідністю).

Із загальної кількості дітей дошкільного віку (40 дітей), які прийшли на комплексну оцінку, 17 не навчалися в ЗДО, 23 дитини прийшли із груп загального розвитку, в тому числі 1 дитина з інвалідністю.

Із загальної кількості дітей шкільного віку (37 дітей), які прийшли на комплексну оцінку, 1 дитина не навчалися в ЗЗСО, 2 дитини прийшли із класів загального розвитку, в тому числі 1 дитина з інвалідністю, 3 дитини із спеціальних класів (всі з інвалідністю), 15 дітей здобували освіту в інклюзивному класі, в тому числі 6 дітей з інвалідністю, 2 дитини (всі з інвалідністю) з центру реабілітації (з інвалідністю), 2 дитини (всі з інвалідністю) здобували освіту у формі педагогічного патронажу, 7 дітей прийшли із груп загального розвитку ЗДО, в тому числі 1 дитина з інвалідністю, 3 дітей з спеціальних груп ЗДО для дітей з затримкою психічного розвитку, в тому числі 1 дитина з інвалідністю, 2 дитини з інклюзивних груп.

Із загальної кількості дітей, які пройшли комплексну оцінку:

- 3 дитини не мали особливих освітніх потреб (2 дитини дошкільного віку, 1 - шкільного віку),

- 1 дитина дошкільного віку отримала I рівень підтримки (функціональні труднощі (мовленнєві)),

- 21 дитина отримала II рівень підтримки, з них 4 дитини з інвалідністю (13 дітей дошкільного та 3 шкільного віку з функціональними труднощами (мовленнєві), 4 дитини шкільного віку з навчальними труднощами, 1 дитина дошкільного віку з соціоадаптаційними труднощами),

- 28 дітей отримали III рівень підтримки, з них 4 дитини з інвалідністю (1 дитина дошкільного віку з інтелектуальними труднощами, 14 дітей

дошкільного та 4 шкільного віку з функціональними труднощами (мовленнєві), 6 дітей шкільного віку з навчальними труднощами, 2 дітей дошкільного та 1 шкільного віку з соціоадаптаційними труднощами),

- 22 дитини отримали IV рівень підтримки, з них 8 дітей з інвалідністю (9 дітей шкільного віку з інтелектуальними труднощами, 4 дитини дошкільного віку з функціональними труднощами (мовленнєві), 2 дітей шкільного віку з навчальними труднощами, 2 дітей дошкільного та 5 шкільного віку з соціоадаптаційними труднощами),

- 2 дитини отримали V рівень підтримки, з них 1 дитина з інвалідністю (1 дитина шкільного віку з інтелектуальними труднощами, 1 дитина шкільного віку з соціоадаптаційними труднощами).

Протягом червня-грудня 2023 року 2 дітям (1 дитина дошкільного та 1 шкільного віку) фахівцями КУ «ХІРЦ № 2» ХМР був рекомендований асистент дитини (учня).

Після отримання в КУ «ХІРЦ № 2» ХМР висновків про комплексну оцінку:

- із загальної кількості дітей дошкільного віку (40) 2 дітей залишилися ще у ЗДО в групах загального розвитку, 3 дітей пішли до спеціальних груп для дітей з затримкою психічного розвитку, 32 дитини пішли до спеціальних груп для дітей з порушенням мовлення, 2 дітей пішли в інклюзивні групи (1 дитина з інвалідністю), 1 дитина не пішла далі здобувати освіту в ЗДО (без категорії труднощів, перебувають за межами країни);

- із загальної кількості дітей шкільного віку (37) по 1 дитині ще залишилися в групі загального розвитку та в спеціальній групі ЗДО для дітей порушенням мовлення, 2 дитини залишилися в інклюзивній групі ЗДО; 1 дитина пішла до класу ЗЗСО загального розвитку, 31 дитина, в тому числі 15 з інвалідністю, пішли до інклюзивних класів, 1 дитина (з інвалідністю) залишилася в реабілітаційному центрі.

Протягом 2023 року:

- фахівцями КУ «ХІРЦ № 2» ХМР систематично оновлювався «Банк ресурсних матеріалів» для педагогів, батьків на сторінці в Фейсбуці (<https://www.facebook.com/profile.php?id=100093699182610>).

- оновлювалися корисні відео-поради, вправи, які можна використовувати педагогам та батькам в роботі з дітьми (<https://www.youtube.com/channel/UCiVLBaFkEk2WgkfV7UwQzQQ>).

Кожного понеділка, середи та п'ятниці фахівцями КУ «ХІРЦ № 2» ХМР проводилися психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові онлайн-заняття (хаотичне підключення дітей різної вікової категорії) з використанням дистанційних технологій та за допомогою інших ресурсів, зручних для використання як батьками, так і працівниками центру, виходячи з фактичних можливостей:

- «Веселі дослідники» (вправи на розвиток пам'яті, для дітей середнього дошкільного віку (4-5 років));

- «Піратські Пригоди» (вправи на розвиток пам'яті, уваги, мислення, емоційно-вольової сфери, для дітей молодшого шкільного віку (6 до 10 років));

- «Пригоди Маріо та Луїджі» (вправи на розвиток уваги, пам'яті, мислення, емоційно-вольової сфери, для дітей молодшого та середнього дошкільного віку (3-5 років));

- «Сюрфінг на хвилях Всесвіту» (вправи на розвиток мислення, пам'яті, уваги, емоцій, посидючості та комунікації для дітей середнього дошкільного віку (4-5 років)).

Так, протягом 2023 року фахівцями КУ «ХІРЦ № 2» ХМР було проведено 673 корекційно-розвиткових занять, долучилося 818 особи (601 осіб дошкільного віку, 217 шкільного віку), з них групових 295, осіб 631, індивідуальних занять 378, для 187 особи. Основні види занять: логоритмічні ігри та розвиток зв'язного мовлення; розвиток мовлення; вправи на розвиток пам'яті, уваги, мислення, емоційно-вольової сфери; розвиток дрібної та графомоторики, просторового орієнтування, математичних дій; розвиток пальцевого праксису, орієнтування праворуч-ліворуч, побудова повних речень та вчилися висловлювати власну думку; робота над автоматизацією звука «р» у мовленні, розвитком фонематичного слуху, робили артикуляційні та дихальні вправи; розвиток вміння аналізувати, порівнювати, узагальнювати, виділяти головне; розглядали режим дня дитини, правила поведінки в сім'ї, знайомилися з органами мовлення.

Постійно при проведенні комплексних оцінок розвитку, онлайн-занять, індивідуально-корекційних занять проводилися консультування батьківської громадськості.

Протягом 2023 року фахівцями КУ «ХІРЦ № 2» ХМР проведено 328 консультацій для 423 осіб (з них, 98 консультацій педагогам (155 осіб), 230 – батькам (268 осіб)). Основні теми звернення з боку батьків: що робити батькам при гіперактивності дитини; підготовка руки до письма в домашніх умовах; логопедичний масаж вдома; як робити логопедичні вправи вдома; що робити при заїкуванні; як подолати емоційну напругу у дитини; заняття плаванням; ЛФК в домашніх умовах; перехідний вік; взаємовідносини з батьками у дітей в перехідному віці; тематика консультацій для педагогів написання ІПР; надання корекційно-розвиткових занять; складання договору про надання корекційних послуг; як привернути та утримати увагу дитини в онлайн; як проводити заняття з розвитку мовлення в онлайн; організація інклюзивного навчання; математичне формування у дошкільників уявлень про класифікацію геометричних фігур; як працювати на онлайн заняттях; якими засобами і методами користуватися при онлайн-заняттях, недоліки та переваги; розклад онлайн-занять; надання домашніх завдань; організація дистанційного навчання; як допомогти дитині підготуватися до школи.

На офіційній сторінці центру в Фейсбук (<https://www.facebook.com/profile.php?id=100093699182610>) фахівцями КУ «ХІРЦ № 2» ХМР започатковані та ведуться рубрики:

- «Вправи щодо мовленнєвого розвитку в домашніх умовах».

- «Консультативний подіум для батьків» (що таке ідентичність та як розвивати ідентичність у дітей 4-5 р. та 5-6 років; страхи дитини, їх розуміння; коли дитина ревнує; розуміння понять «цінність» та «самоцінність»); як

формується довіра до дорослого у дітей; «хочу – треба – можу» практикум для батьків);

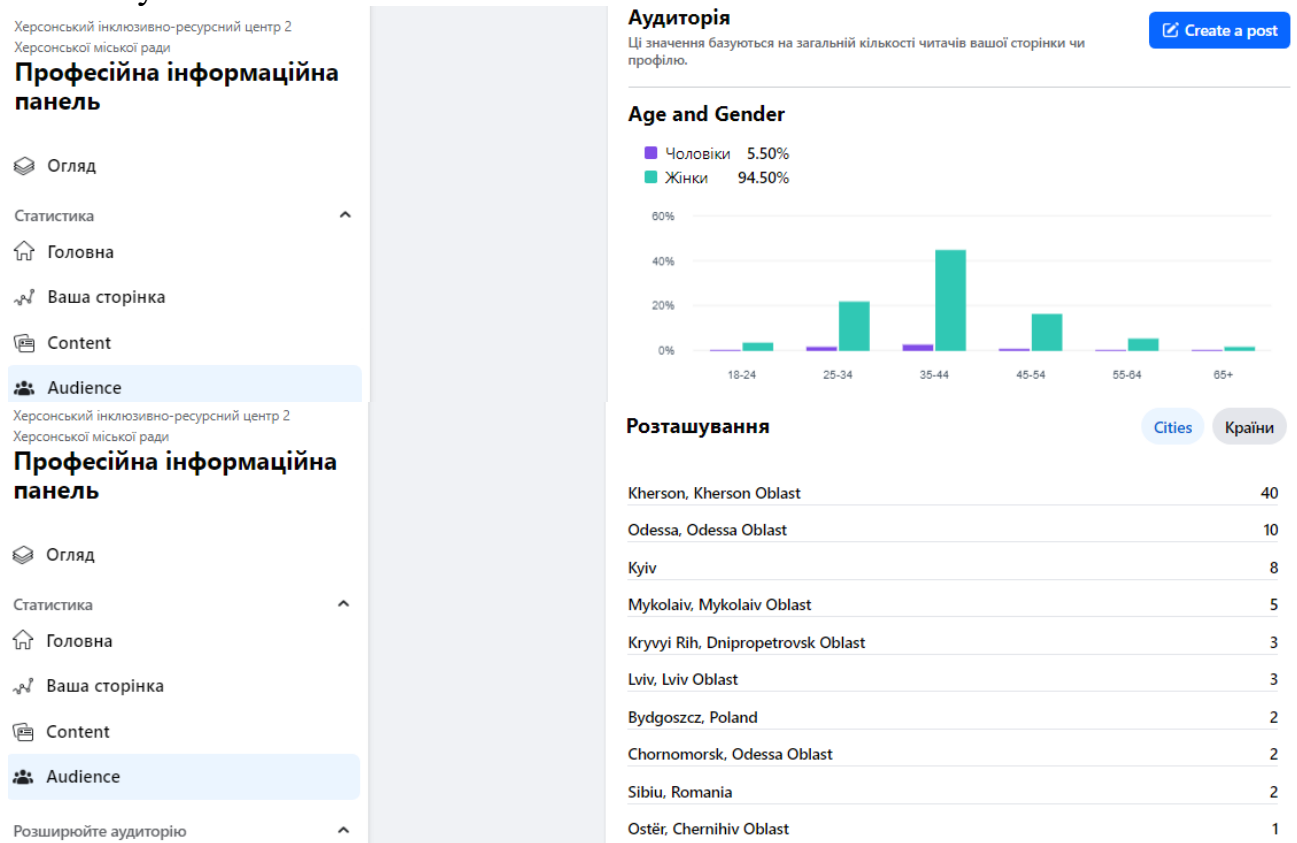
- «Скринька ресурсів та стресостійкості для батьків та дітей» (рекомендації та вправи щодо подолання посттравматичного стресового розладу).

- «Творчі посиденьки», яка створена для спільної взаємодії батьків і дітей. В рубриці викладаються різноманітні завдання (відео, лайфхаки, майстер-класи) для розвитку різних сфер особистості дитини в домашніх умовах, на відпочинку, на вулиці тощо.

- LEGO-гра та розвиток. Це вправи та ігри з використанням конструктора LEGO, які орієнтовані на математику, мову, малювання, ритміку, пам'ять, увагу, кругозір, мислення, сприйняття, конструювання.

- «Експерименти і творчість».

Статистика щодо охоплення людьми дописів на офіційній сторінці центру в Фейсбук

Протягом 2023 року, для батьківської громадськості, керівників та педагогічних працівників закладів освіти, в тому числі з інклюзивними групами/класами, фахівцями КУ «ХІРЦ № 2» ХМР проведено 13 вебінарів:

➤ «Характеристика рівнів мовленнєвого розвитку при загальному недорозвиненні мовлення» (для корекційних педагогів ЗЗСО),

➤ «Як вчителю початкових класів попередити неуспішність учня за мовленнєвими ознаками» (для педагогічних працівників початкової ланки ЗЗСО),

➤ «Комплекс вправ для дітей з ООП віком 7-10 років, які направлені на міжпівкульну взаємодію в домашніх умовах» (для батьківської спільноти),

➤ «Комплексне логопедичне обстеження дітей з особливими освітніми

потребами на етапі розробки індивідуальної програми розвитку» (для шкільних команд супроводу, корекційних педагогів ЗЗСО),

➤ «Лікувальна фізкультура в закладі загальної середньої освіти для дітей з розладами аутистичного спектру віком від 10 до 14 років» (для вчителів фізичної культури ЗЗСО),

➤ «Корекційні вправи та ігри для покращення концентрації уваги у дітей молодшого шкільного віку» (для корекційних педагогів та педагогічних працівників початкової ланки ЗЗСО, батьківської громадськості),

➤ «Дитяча агресія. Прості методи подолання небажаної поведінки дітей молодшого шкільного віку (6-10 років)» (для педагогічних працівників, практичних психологів, корекційних педагогів та асистентів вчителів ЗЗСО),

➤ «Урок-мандрівка, як засіб розвитку уяви і фантазії, мови і мислення» (для шкільних команд супроводу, корекційних педагогів та педагогічних працівників початкової ланки ЗЗСО),

➤ «Лікувальна фізкультура для дітей з особливими освітніми потребами від 3 до 6 років в закладі дошкільної освіти» (для вихователів та інструкторів з фізичної культури ЗДО),

➤ «Секрети розшифрування дитячої поведінки (5-6 років)» (для вихователів, практичних психологів, корекційних педагогів та асистентів вихователів ЗДО),

➤ «Образ «Я» (5-6 років)» (для вихователів, практичних психологів, корекційних педагогів та асистентів вихователів ЗДО, батьківської громадськості),

➤ «Як вихователю закладу дошкільної освіти визначити та попередити мовленнєві порушення дитини» (для шкільних команд супроводу, корекційних педагогів, вихователів ЗДО),

➤ «Дитяча агресія. Прості методи подолання небажаної поведінки дітей середнього дошкільного віку (4-5 років)» (для вихователів, практичних психологів, корекційних педагогів та асистентів вихователів ЗДО).

Фахівці КУ «ХІРЦ № 2» ХМР постійно беруть участь у вебінарах, тренінгах, конференціях, науково-практичних заходах з питань інклюзивного навчання. Так, протягом 2023 року фахівці КУ «ХІРЦ № 2» ХМР взяли участь у понад 75 вебінарах та конференціях, з них у понад 40 випадках отримали сертифікати, в тому числі платні.

Протягом 2023 року фахівці КУ «ХІРЦ № 2» ХМР брали участь у національному та міжнародному обміну досвідом:

- семінар-практикум «Особливості організації дистанційної роботи з дітьми з особливими освітніми потребами», кафедра реабілітаційної педагогіки та здорового способу життя Запорізького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти;

- вебінар «Професійна взаємодія вчителя-логопеда та вчителя-реабілітолога», кафедра спеціальної педагогіки і психології та інклюзивної освіти Харківської гуманітарно-педагогічної академії, Інклюзивно-ресурсного центру № 3 Миколаївської міської ради;

- проєкт «Реабілітація осіб з кохлеарними імплантами»;

- V Крайовий форум освітян: «Освіта – енергія майбутнього», Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка;
- семінар-практикум «Особливості організації дистанційної роботи з дітьми з ООП», Запорізький обласний ресурсний центр підтримки інклюзивної освіти;
- вебінар «Ментальне здоров'я та психологічна підтримка дітей сімей військових», Комунальний вищий навчальний заклад «Херсонська академія неперервної освіти» Херсонської обласної ради;
- вебінар «Характерні особливості інклюзивного навчання дітей з порушеннями слуху», Комунальний заклад освіти «Дніпропетровський обласний методичний ресурсний центр» Дніпропетровської обласної ради;
- майстер-клас «Як навчити дитину самостійно захищати себе в дитячих колективах» (профілактика булінгу»);
- онлайн-тренінг «Мовленнєві діагнози у дітей з ООП»;
- науково-практична конференція «Стан та перспективи спеціальної освіти та інклюзії», кафедра спеціальної педагогіки і психології та інклюзивної освіти КВНЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»;
- III Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Психолого-педагогічний супровід дітей з інтелектуальними порушеннями в умовах спеціальної та інклюзивної освіти», Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка;
- «круглий стіл» «Лайфхаки від ІРЦ», Запорізький обласний ресурсний центр підтримки інклюзивної освіти;
- XXIII Міжнародна науково-практична конференція «Інклюзивне освітнє середовище: проблеми, перспективи та кращі практики» Університету «Україна», Університет «Україна» УУ University «Ukraine» UU;
- вебінар «Як розробити інтелектуальну навчальну гру - вебквест», Всеосвіта;
- вебінар «Тестування рівня навичок у дітей з РАС у віці 2-7 років»;
- онлайн-практикум «Травма-інформована гра» у рамках проекту «Somatic Experiencing Support for Ukraine»;
- конференція «Мультиmodalний підхід до подолання травм війни»;
- всеукраїнська інтернет-конференція з теми «Стратегії організації навчального процесу в кризових умовах»;
- вебінар «Агресія та автоагресія у дітей з РАС»;
- майстер-клас «Як за 4 кроки зупинити травлю дитини в школі»;
- вебінар «Сексуальна освіта підлітків з інвалідністю: Що? Де? Коли?»;
- вебінар «Canva для вчителів: Створення візуального контенту за допомогою штучного інтелекту»;
- вебінар «Інклюзія у запитаннях і відповідях»;
- вебінар «Альтернативна і додаткова комунікація (АДК) для дітей з РАС: міфи та ефективність. Нові можливості з Boardmaker 7 від Tobii Dynavox»;
- Міжрегіональний науково-практичний семінар для ІРЦ;
- майстер-клас «Як спілкуватись з дитиною без сварок, хамства та криків, а з розумінням одне одного»;

- вебінар «Альтернативи Jamboard для організації навчальної діяльності: огляд онлайн-дошок для навчання»;

- вебінар «Я - поруч! Або техніки ресурсозбереження для дорослих, які хочуть допомогти дітям з РАС у стресових ситуаціях».

Також, Тетяна ЛЕВЧЕНКО, директор КУ «ХІРЦ № 2» ХМР:

- в якості спікера, в березні 2023 року взяла участь у Всеукраїнській науково-практичній конференції «Інтеграція науки і практики в умовах модернізації спеціальної освіти України», співорганізаторами якої виступили Міністерство освіти і науки України, Херсонський державний університет, Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України, Український державний університет імені Михайла Драгоманова, ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського» та інші ведучі заклади вищої освіти України;

- долучилася до проєкту «Доступні послуги для українців з інтелектуальними порушеннями та їх сімей під час війни, як швидка допомога задля уникнення потрапляння в інтернати», який відбувається за підтримки програми «Український фонд швидкого реагування», яку втілює IREX за підтримки Державного департаменту США та реалізовується Благодійним товариством «Джерела» у співпраці з ГО «Херсонська обласна організація підтримки дітей з синдромом Дауна та їх сімей».

- долучилася до збору даних щодо стану забезпечення інклюзивної професійної (професійно-технічної) освіти (далі – П(ПТ)О) в Україні. Опитування здійснюється Фінським експертним центром з питань освіти та розвитку (FinCEED) на запит Міністерства освіти і науки України.